

16.95x10.53	64	16	עמוד	the jerusalem post - front	05.12.2012	34736769	מסי
איגוד לשכות המסחר - 35010							

■ WOMEN HAVE broken through the glass ceiling in most professions and can be seen in executive positions in business, government, academia and in numerous institutions and organizations. A 200-strong representative gathering of such women met last Friday at the David Intercontinental Hotel in Tel Aviv under the auspices of the Federation of Chambers of Commerce, and took delight in discovering in just how many fields women are being accepted on the basis of their talents, their know-how and their experience. One of the highlights of the meeting was women in top spots in different professions interviewing each other. Among the interviewees were president of Hapoel Beersheba Football

Club Alona Barkat and Yafit Greenberg, known professionally as Gimmel Yafit, who has become a television and radio fixture through the commercials she creates and stars in through her own advertising agency.

GRAPEVINE
• By GREER FAY CASHMAN



ALONA BARKAT and Gimmel Yafit interview each other. (Miro Maman)

אוריאל לין



חשיבה דמוגרפית לטווח ארוך

כך שהיקף הילודה בשלושת המגזרים האתניים האחרים – היספאנים, אסיאתים ושחורים – כבר עובר את היקף הילודה של קבוצה זו.

ישראל זוכה לתמיכה המסורתית מארה"ב מכמה סיבות: תשתית ערכים משותפת, גם במישור שיטת הממשל וגם במישור זכויות האדם; ציבור גדול של אוונגליסטים לבנים התומך בישראל גם מטעמים הקשורים בדת; והחרייה המשמעותית רבת העוצמה של הציבור היהודי התומך בישראל בכמה ממוקדי הכוח, ובהם התקשורת והפוליטיקה.

עם זאת, לנוכח השינוי הדמוגרפי, אין אנו יכולים להישען על תמיכה זו כמובנת מאליה. במגזרים האתניים, העומדים להיות רוב בעוד 25-30 שנה, אין אותה תפיסת עולם מובנית המעניקה תמיכה לישראל. ודאי שלא באותה עוצמה כמו במגזר הלבנים. עובדה זו מחייבת היערכות אחרת, חשיכה אחרת ותנופת הסברה בפיתוח מערכות היחסים עם כל המגזרים האתניים בארה"ב.

ההסברה ומערכות היחסים שאנו בונים עם ארה"ב חייבות בעתיד להתפרס מעבר למוקדי הכוח שבשי לטון ובאמצעי התקשורת המסורתיים. אנו נצטרך להגיע לאמצעי התקשורת של המגזרים האתניים, ובהם תחנות רדיו או עיתונות דוברות ספרדית וסינית. אותו הדבר נכון גם בערוצי טלוויזיה בעלי אופי אתני שאינם דוברים אנגלית. כל זאת בצד פיתוח מערכות יחסים מעמיקות יותר עם המגזרים האתניים.

כמה ארגונים יהודיים בארה"ב כבר הבינו את חשיבות הדבר ואף נוקטים צעדי קירבה והסכמה, אולם לנוכח העובדה כי מדובר באוכלוסייה של כמעט 90 מיליון איש – זו טיפה בים. נדרש שינוי במבנה ההסברה הפנים-ארצית של ישראל בארה"ב, בשיתוף עם הארגונים היהודיים. המטרה היא לעודד בקרב שלוש הקבוצות האתניות הגדולות יותר מודעות והבנה לאופייה של ישראל, לבעיותיה המיוחדות וגם להיסטוריה שהובילה להולדתה של המדינה.

אולי רווקא האירועים האחרונים מבליטים את החשיבות המיוחדת שיש ליחסי ישראל עם ארה"ב. כמעט כל העולם תומך היום בהקמת מדינה פלשתינית, ולו היה הדבר תלוי בעצרת האו"ם, היתה כבר קמה היום מדינה כזאת. רק הוטו של ארה"ב מונע זאת.

אחד ממקורות העוצמה של מדינת ישראל הוא יחסינו המיוחדים עם המדינה החזקה בעולם – ארה"ב של אמריקה. אנו חייבים הרבה לארה"ב, הן בתחום הכלכלי והן בתחום המדיני-ביטחוני. חברות אמריקניות גדולות השקיעו בכלכלת ישראל כבר בשנותיה הראשונות של המדינה, ושוק ההון האמריקני הענק פתח בפנינו את שעריה (לא פחות מ-62 חברות ישראליות נסחרות כיום בנאסד"ק).

חברות אמריקניות הקימו כאן מרכזי מחקר חשובים. אנו מייצאים לארה"ב מוצרים ושירותים פי שניים וחצי ממה שאנו מייבאים מארה"ב. אנו מקבלים מהאמריקנים תמיכה כמעט עקבית באו"ם. ארה"ב סיפקה נשק הגנה קריטי במלחמת יום הכיפורים, היא משתתפת איתנו בפיתוח אמצעי לחימה וממשיכה להעניק לנו סיוע כלכלי וצבאי.

במגזרים האתניים, שעומדים להיות רוב בעוד 25-30 שנה, אין אותה תפיסת עולם מובנית המעניקה תמיכה לישראל, ודאי שלא כמו במגזר הלבנים

ובמבט מפוקח אל העתיד, בטווח של 25 השנים הבאות, עלינו להבין כי אין זה מספיק להעריך את מבנה האישיות ואת השקפת העולם של נשיא ארה"ב, אם כי לאלה בוודאי חשיבות לא מעטה. יש להבין את הרקמה החברתית בארה"ב, המש"תנה והולכת.

ביטוי ברור וחד לשינויים אלה השתקף במלוא החדות בבחירות האחרונות לנשיאות ארה"ב. לפי הפרסומים המפלחים את ההצבעה על פי השיך הדמוגרפי, מועמד הרפובליקנים, מיט רומני, קיבל יותר קולות ממגזר התושבים הלבנים מכל מועמד אחר מטעם המפלגה הרפובליקנית עד היום – 59 אחוזים. לעומת זאת, הוא קיבל רק 27 אחוזים מקולות המצביעים הלטינים, 26 אחוזים מקולות האמריקנים ממוצא אסיאתי ולא יותר משישה אחוזים זים מקולות המצביעים האפרו-אמריקנים.

מגזר הלבנים הוא עדיין 72 אחוזים מסך קולות המצביעים, אבל נתונים סטטיסטיים מצביעים על

מס' 34787082	09.12.2012	כלכליסט - כותרת	עמוד 22	1	26.6x16.99
אוריאל לין נשיא איגוד לשכות המסחר - 35010					

היועץ המשפטי
לממשלה יהודה
וינשטיין
צילום: יאיר שניא



אוריאל לין מתננד לעמדת היועץ המשפטי

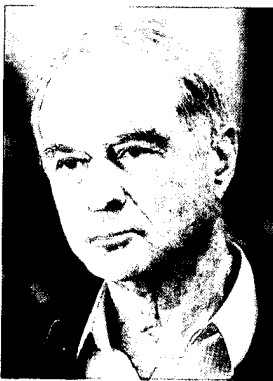
"היועמ"ש מעודד פגיעה בחופש הביטוי של מעסיקים"

נשיא איגוד לשכות המסחר תוקף בחריפות את יהודה וינשטיין התומך בהגבלת ההתערבות של מעסיקים בהקמת ועדי עובדים: "סמכותו לא ברורה ליי"

משה גורלי

אוריאל לין, נשיא איגוד לשכות המסחר, תוקף בחריפות את היועץ המשפטי לממשלה יהודה וינשטיין בעקבות תמיכתו בהגבלת חופש המעסיק להתערב כאשר העובדים מגיבים להקמת ועד. "פנינו אליו בבקשה להיפגש ולא נענינו", אמר לין ל"כלכליסט", "אבל חשוב יותר - לא ברורה לי לא סמכותו של היועץ לקבוע מסמרות

לעניין הזכות של מעביד לפנות לעובדיו, ולא סמכות בית הדין לעבודה, ככל הכבוד, לקבוע הלכות לעניין זה של חופש ביטוי ומדיניות ניהול של מעסיקים".
הרקע לדברים הוא חוות הדעת מטעמו של וינשטיין, שכתבה עו"ד מיכל לייסר הממונה על סכסוכי עבודה בפרקליטות המדינה. חוות הדעת הגישה בתחילת השבוע לבית הדין הארצי לעבודה לאחר שהסתירות ערערה על קביעה קודמת של בית הדין האזורי לעבודה בתל אביב, ולפיה הנהלת פלאפון יכולה לפנות אל



נשיא איגוד לשכות המסחר אוריאל לין

העובדים בנושא הקמת ועד. "פנייה של מעסיק לעובדיו, שתכליתה להציג את עמדתו של המעביד כאשר להתארגנות במפעל והשלכותיה, מקימה חשש של ממש להשפעה לא הוגנת על חופש הבחירה של העובד בכל הנוגע למימוש זכות התארגנות הנתונה לו", כתבה לייסר.
לשיטת המדינה, כיוון שלמעסיק יש כוח רב על העובד, ניתן להגביל את החופש שלו לפנות לעובדים כדי להניאם מלהצטרף לארגון עובדים. לין זועם על עמדה זו, ובמכתב ששלח לווינשטיין הוא כותב: "האם באמת אתה משהו מול עיניך מצב שבו מעסיק שהקים וכנה עסק, תוך סיכון אישי שלו, ייאלץ להיאלם דום ולא יוכל להביע את עמדתו בפני העובדים: האם ההתארגנות היא לטובת העובדים והעסק

או שאינה לטובת העובדים והעסק. הלא ברור שאם בהתארגנות ראשונה יכול ארגון העובדים לשכנע את העובדים להתארגן, בעד המעסיק מנוע מלהביע עמדה איוושה, נוצר מצב של חוסר איוון משוע. האם לכך אתה חותר? לעניות דעתי זוהי פגיעה חמורה בחופש הביטוי, ולא ייתכן שאנו נפגע בזכות יסוד רק על שום שקיים חשש להשפעה לא הוגנת על חופש הביטוי של העובד. זו גלישה לרמה קיצונית של פגיעה בזכויות המעסיקים".
במקביל פנה לווינשטיין גם צבי אורן, נשיא התאחדות התעשיינים: "נישה זו מגרדת תקת מהמציאות ויוצרת מצב בלתי אפשרי שבו המעסיק יאולץ להימנע מתיבת רעה בנוגע לעניינים שיש להם השלכות ישירות ולעיתים הרסניות על גורל עסקו".

17.27x18.21	1	16	עמוד	the marker - הארץ	18.12.2012	34916560	חטי
אוריאל לין נשיא איגוד לשכות המסחר - 35010							

תלונה ששוגרה לליצמן:

משרד הבריאות מאפשר לחברה לפקח על המתחרות

באיגוד לשכות המסחר טוענים שהמשרד התקשר בלי מכרז "ובחשאי" עם ישראל, יבואנית ציוד רפואי, שתחשף למידע סודי על מתחרותיה. המשרד: "ישראל מספקת ייעוץ בלבד"

רוני לינדר-גנץ

שום הציוד.



יעקב ליצמן, סגן שר הבריאות צילום: עופר וקנין

נשיא איגוד לשכות המסחר, אוריאל לין, פנה בשבוע שעבר במכתב הריף לסגן שר הבריאות, יעקב ליצמן, והאשים את משרד הבריאות בכך שכרת הסכם "חשאי" ותוך ניגוד עניינים עם חברת ישראל - כדי שהחברה תנחל בעבורו את הבקרה על בקשות של יבואנים ומשווקים של ציוד רפואי לריי

ישראל עוסקת ברכש מרוכז של תרופות וציוד רפואי לבי תי החולים הממשלתיים ומשרד הבריאות בהיקף של מיליארדי שקלים בשנה. היא אמנם חברה פרטית, אך היא מצויה בכעלות של עמותה ציבורית שבכעלות בתי החולים הממשלתיים. הסדר זה, שאושר לפני כשינתיים על ידי משרד האוצר, אמור להזיל את התרופות והציוד הרפואי באמצעות שימוש ביתרון הגודל של גוף רוכש מאוחד. מטבע הרכיב, החברה היא גם מתחרה של יבואני הציוד הרפואי בשוק הפרטי.

הרקע להתקשרות עם ישראל הוא חוק הציוד הרפואי, שאושר בכנסת לפני כמה חודשים ומעיגן את הליכי האישור, הרגולציה והבקרה בנוגע ליבוא, שיווק, מכירה ושימוש בציוד רפואי. החוק יצר עומס עבודה וסוגיות חדשות לטיפול במשרד הבריאות - וההתקשרות עם ישראל נועדה

במשרד הבריאות דוחים את הטענות, ואומרים כי לא מדובר בהפרטת הפיקוח, וכי המשרד מקבל משרד שירותי ייעוץ בלבד. במשרד אומרים כי הייעוץ הוא קצר טווח, ונדרש כדי להתמודד עם ריבוי הבקשות שהצטיברו לאחר אישור החוק. במשרד מדגישים כי "כשום מקרה ישראל אינה מקבלת החלטה כזו או אחרת ו/או ממלאת תפקיד כלשהו בעל אופי רגולטורי".

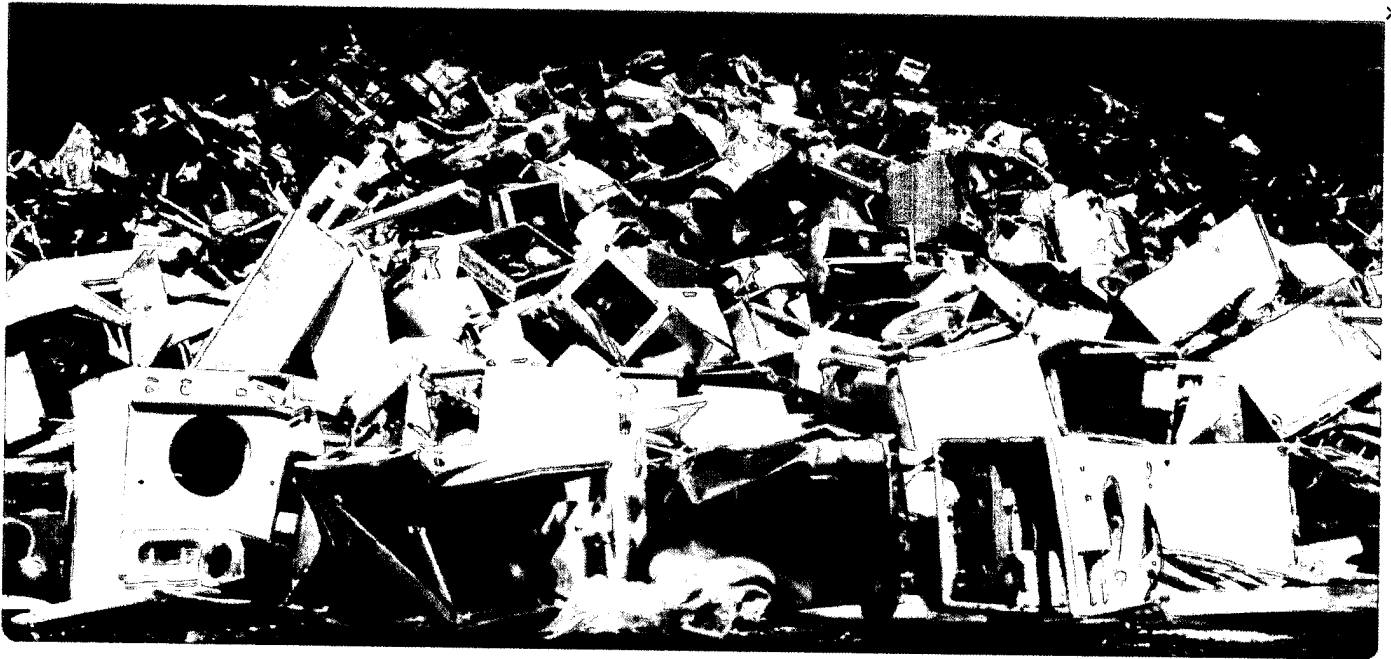
באשר לטענות על אייעריית מכרז אומרים במשרד כי "ההתקשרות עם ישראל נעשה תה כדת וכדין, ולאחר שנבחנה על ידי הלשכה המשפטית של משרד הבריאות וקיבלה את כל האישורים ממועצת המכרזים של המשרד. מנכ"ל משרד הבריאות פנה כבר לפני שנה לאיגוד לשכות המסחר והציע להם להעביר שמות של בעלי מקצוע מומחים שיוכלו לבצע את העבודה, כדי לסייע ולשפר את זמן המענה לטובת התעשייה".

להקל את העומס. לטענת לין, ישראל תחשף למידע סודי שכלול בתיקי הביקשות של חברות, המכילים סודות מסחריים ומקצועיים - בעוד שהיא עצמה מתחרה בחלקן על אותו פלח שוק. לין סבור כי "קיים חשש סביר" שהחברה תנצל את מעמדה המיוחד לתחרות בלתי-הוגנת ותוהה מדוע תפקידה לא הוצע לגורמים בלתי-לויים, כמו מכון התקנים. הוא דורש מליצמן לבטל את ההתקשרות עם ישראל.

דעות

מי מזהם?

מאת | עו"ד אוריאל לין



מכשירי חשמל במזבלה

< החוק להסדרת הטיפול באריזות והחוק לטיפול סביבתי בציווד חשמלי ואלקטרוני ובסוללות הם תפיסה מעוותת של הטלת האחריות, והענישה, על המגזר העסקי

קום שהתפורה הכנסת העבירו חברה שני חוקים חדשים, הנוגעים להגנה על הסביבה ולמיחזור פסולת: החוק להסדרת הטיפול באריזות, התשע"א – 2011 והחוק לטיפול סביבתי בציווד חשמלי ואלקטרוני ובסוללות, התשע"ב – 2012. מדובר בהצעות החוק ברוח התפיסה שגובשה בשנים האחרונות, של יצירת מטלות בחוק המגובות בסנקציה פלילית מול המגזר העסקי. על סדר היום הצעת חוק נוספת הנוגעת ליבואני צמיגים.

בחקיקות מוטלת כל האחריות (המימונית והתפעולית) לביצוע פעולות מיחזור על המגזר העסקי. החקיקה יוצרת נטל כלכלי כבד נוסף, הכרוך, בין השאר, בהעסקת כוח אדם ייעודי, בניהול מערך דיווח מכביד ובשינויים יסודיים במערך התפעול העסקי. רעיון המיחזור הינו מהפכה מבורכת, אולם הצאתה אל הפועל מובילה לפתרון הקל יחסית, של הטלת אחריות והכבדה נוספת על המגזר העסקי. איש לא חולק על כך שאינטרס השמירה על הסביבה והאינטרס השמירה על בריאות הציבור הם בעלי חשיבות ציבורית עליונה. אולם, המשרד להגנת הסביבה והכנסת פועלים על פי הגישה, שעל מנת להשיג את מטרת המיחזור מותר להפוך את המגזר העסקי כולו לאסקופה נדרסת ולבוא אליו בדרישות שאינן עומדות במבחן של הגיון אלמנטרי. ככל הידוע, כוח החקיקה הוא בלתי מוגבל, אולם היא עדיין צריכה לעמוד במבחן של הגיון והגינות אלמנטריות. על פי התפיסה הבסיסית של המשרד להגנת הסביבה, אם יבואן מייבא תרופות חיוניות לישראל, שאותן צריכים לארוז בקרטונים, והקופסאות נשלחות לבתי חולים או לבתי מרקחת, אותו יבואן זיהם את הסביבה. זאת אפילו כשהקופסאות אינן בחזקתו ולא הוא זה שהשתמש בהן, או זרק אותן לפח; יבואן של מקררים זיהם, לתפיסת המשרד להגנת הסביבה, את מי התרום בפסולת אלקטרונית. זאת למרות שאותם מקררים, שסופקו על ידו באמצעות הסיטונאים למשקי הבית, כבר

אינם נמצאים כלל בחזקתו והוא לא היה זה, שלאחר 20 שנות שימוש הטיל מקררים מיושנים בריכוזי אשפה; ויבואן צמיגים, שיעודם הוא להחליף צמיגים שחוקים, המסכנים את בטיחות הנהיגים, הרי שגם הוא, לפי המשרד להגנת הסביבה, מזהם את הסביבה. זאת למרות שהוא לא עשה שימוש באותם צמיגים, הם כלל לא נמצאים בחזקתו והוא לא זה שהשליך את הצמיגים הישנים.

מאופה נובעת תפיסת עולם פתלתלה ומעוותת זו וכיצד אפשר לטעון שאנשים המשרתים מטרה חברתית חיונית ולגיטימית מזהמים את הסביבה, כשברור שמי שמשתמש במוצרים ומשליך את הפסולת הוא המזהם האמיתי?

תפיסה זו היא פרי של נוחות והיפוקריטיות. קל יותר להטיל עול על המגזר העסקי מאשר להביא לשינוי של נורמות בקרב הציבור הרחב. וגם הרבה יותר קל לחוקק חוקים נגד המגזר העסקי ולהטיל עליו הכבדות נוספת, מאשר לדרוש מהרשויות המקומיות לסלק את הפסולת, על אף שברור שסילוק פסולת הוא אחד מהתפקידים המרכזיים של הרשויות.

באירופה פותחה האמרה "המזהם ישלם", ואילו אנו בלענו אותה ללא כל מבחן הגיוני. המזהם אינם היבואנים, אלא המשתמשים, אלה שהפסולת בחזקתם ואלה המושליכים אותה. אבל במסגרת מקובעת ומאולצת, טוענים שהמגזר העסקי הוא המזהם ומטילים עליו את החובה למחזור פסולת שכלל אינה בחזקתו.

החוקים הועברו כפתעל יוצא של תפיסה מעוותת זו. הם אחת הדוגמאות המצביעות על כך שהממשלה והכנסת סבורות שניתן לפתור בעיות חברתיות או אקולוגיות בדרך הקלה מאוד, של הטלת הכבדות על המגזר העסקי.

וכפרי באושים נוסף של תפיסה זו, מותר להטיל גזרות על המגזר העסקי לדרוש ממנו למחזר מוצרים, אותם ייבאו באחוזים מסוימים מסך היבוא בתקופות זמן נתונות, ותוך דרישה לספק דיווחים מפורטים. ואפילו מותר, כמוכן, להטיל ענישה פלילית על מי שאינו עומד בדרישת החוק.

וזהי תוצאה אנומלית, שאלה מגיעים כאשר הבסיס עצמו רעוע והיפוקריטי. את המחיר נשלם כולנו בעתיד הקרוב, שכן פעולות אלה הן חלק משורת פעולות רחבה, הנובעת מהתפיסה הנואלת שמותר להטיל הכבדות ללא מגבלה על המגזר העסקי. בסופו של דבר, המוטיבציה לבנות ולפתח עסקים בישראל תיפגע קשות והחשבון יוגש לנו בצורת מיתון. @

21	18:34	97	3	מחוד 30	כותרת - כלכליסט	20/12/2012	34948405-7
אוריאל לין נשיא איגוד לשכות המסח - 35010							



שוק פועלי הבניין

473

מספר פועלי הבניין שהגיעו מבולגריה מאז קיץ 2011

5,800

מספר פועלי הבניין הזרים המועסקים בישראל

24,500

מספר פועלי הבניין הפלסטינים המועסקים בישראל

שובדי בנייה מבולגריה התגלו כלא מקצועיים ונשלחו חזרה

הקבלנים קיבלו רואי חשבון במקום פועלים

בחברות הבנייה טוענים כי בשנה וחצי מאז שהממשלה אחראית על הבאת פועלי בניין לארץ הן קיבלו פחות מ-500 עובדים במקום 8,000 שהובטחו להן

תווה שהכינו שני הגופים לקראת פגישה שצפויה להתקיים עם לוקר ביום שני הקרוב. לפי המתווה המוצע, כשלב הראשון, התאחדות בוני הארץ והתאחדות תאגידי כוח האדם ימינו מקצועית את העובדים בארצות המוצא שלהם, ועובדים שיימצאו מתאימים יופנו לגורמים הממשלתיים במדינתם. כשלב השני, ייגבה מהעובדים הפוסי נציגים אישיים סכום של 750 יורו לעובד עבור דמי טיפול, איתור ומיון. לבסוף ייערכו ראינות אישיים ומקצועיים למועמדים, ורשות ההגירה בישראל ונציגי מדינת המוצא יברקו את עמיר תם בקריטריונים ויפקחו על התהליך. ניצן מצייין גם כי יש להמשיך בהבאת עובדים סינים, שהם לרובי הפועלים המקצועיים ביותר בענף הבנייה.

"העובדים עברו מבחנים מקצועיים"

מרות האוכלוסין נמסר כי "מעבר למה שכבר הוסכם, אושרה תוספת של 3,000 עובדי בניין פלסטינים לפני שבועות ספורים וכעת הרשות פועלת לחלוקת מכסה זאת. היצע העובדים הלא ישראליים בתחום לא נפגע. ההסכם עם בולגריה יצר התנגדות עזה של גורמים מסחריים ועיתונות לבית המשפט לעניינים מנהליים הסתיימה בקביעה כי המעבר להסכמים בילטרליים סביר והולם". בעניין מקצועיות העובדים, אמרו ברשות כי "נמצא כי כל העובדים עברו מבחנים מקצועיים בתחום, שבוצעו על ידי נציגי הקבלנים כפיקוח נציגים משתי המדינות".

לנציגות משרד הפנים במדינה, כשגם הרשויות הבולגריות וגם משרד הפנים צריכים להעביר מבחני ידע לפועלים לפני שהם מוכאים לארץ. אולם, יגאל דמרי, בעל השליטה בחברת הבנייה הוותיקה י.ח. דמרי, אומר כי "מעבר לכך שמספר העובדים שהגיעו לארץ קטן, כפי שחששנו שיקרה, הרבה מאוד אנשים שהובאו על ידי הממשלה הם בעלי מקצועות שאינם קשורים כלל לבנייה, כמו לרוגמה רואי חשבון, ולכן שלחנו אותם בחזרה לבולגריה". כמי שרד הפנים טוענים כי בחורשים הק' רובים יגיעו מאות פועלים מבולגריה ומולדובה.

דמרי הוסיף כי "האיחור בטיפול בנושא זה עולה הון לכולם. צריך לה' בין שלעות הפועל היא כ-30% מעלות הבנייה של ירידה". רברים רומים מסר עמי פרץ, בעלי חברת פרץ בוני הנגב. לרבריו, "העובדים שסופקו לחברה אינם מקצועיים".

הטענות על כשל בהבאת העובדים הזרים עולות גם משני מכתבים שהועברו למנכ"ל משרד ראש הממשלה הראל לוקר מאוריאל לין, נשיא איגוד לשכות המסחר, ומי"ר התאחדות תאגיד כוח אדם וז' בענף הבנייה אלרד ניצן, והגיעו לירי "כלכליסט". כמכ' תב ששלח לין נטען כי הכשל בהבאת העובדים הזרים הנו של רשות ההגיי' רה. לין מבקש מלוקר להתערב בנושא וליישם מתווה שהוכן במשותף על ידי שני הגופים העיקריים שעוסקים בני' שא עובדי הבניין, התאחדות בוני הארץ והתאחדות תאגידי כוח האדם. במכתב השני מפרט ניצן את המ'

בעקבות טענות שעלו בממשלה כי חברות כוח אדם "שייבאו" לארץ פוע' לי בניין מסין פגעו בוכייותיהם ודרשו מהם תשלומים מופרזים, החליטו הש' רים כי החל מיוני 2011 ניתן יהיה לה' ביא לישראל פועלי בניין רק במסגרת הסכמים בליטרליים עם מדינות, שע' ליהם תחתום רשות האוכלוסין וההגיי' רה במשרד הפנים. אך לרברי בכר, בניגוד להבטחה שקיבלו הקבלנים כי לישראל יגיעו כ-8,000 פועלים, מאז יוני 2011 הגיעו פחות מ-500 עובדי בניין זרים. לרברי בכר, מאז שהפכה הממשלה לאחראית על הבאת פועלי הבניין, עלויות הבנייה כבר התייקרו בעשרות אחוזים.

עלות הפועלים היא 30% מעלות הבנייה

כמצב הנוכחי, תפקידן של חברות כוח האדם מתמצה בטיפול בעובדים שמגיעים במסגרת ההסכמים ה"בילטרליים". טענה נוספת שגרמה לממשלה לאמץ את המודל הביליטרלי היתה כי חלק מהפועלים שהביאו חברות כוח האדם כרוו מהמעסיקים, ועברו להיות מועסקים ב"שוק שחור" שנוצר בענף. על כך אומר בכר כי "מרוכב בשטות. חברות כוח אדם הן אלה שאחראיות על הפועלים גם כיום, והן חייבות להפריש בנוס של עד 150 אלף שקל לכל פועל ששב למדינתו בזמן".

המדינה הראשונה שאיתה חתם משרד הפנים על הסכם להבאת פועלי בניין היא בולגריה. הממשל הבולגרי צריך להעביר עובדים פוטנציאליים

שי מאוזנר ודודן לוי

שנה וחצי לאחר שהובטח לק' כלנים כי דרם של עובדים זרים עומד להגיע לישראל במסגרת ההסכם שנחתם עם בולגריה, המצב בשוק העבודה של ענף הבנייה הוא מהמאדים אי פעם". כך אומר בשיחה עם "כלכליסט" אריה בכר, מעלי תרה, מחברות הבנייה הגדולות בישראל. בכר עומד בראש קבוצת קבלנים בולטים בשוק הדיור, שמפעילה כשבועות האחרונים לחץ יוצא דופן על בכירים בממשלה כדי שיחזרו לאשר הבאת פועלי בניין ררך חברות כוח אדם פרטיות.

27.49:36.2	31	34	עמוד	גלובס - מגזין	20/12/2012	34969987-6
לשכת המסחר - 35010						



ראש בקיר

השכן שהתעקש לקבל יותר מהאחרים, הביורוקרטיה מול העירייה והבית שהפך לאתר בניה. רגע לפני שהתיקון השלישי של תמ"א 38 עולה על הפיגומים, חוזר G לבניינים שצלחו את ההליך. המסחר המשותפת. הסיט מתגמד מול השדרוג. ביקור בית - שלומית צור

התחדשות הדיור... 38 משופרים...
 תוכנית המסחר...
 סיכום בניין...
 יפעת מידע תקשורת...
 אזור קריב

כל כך פשוט. ישנם, כמו תמיד, דיירים המתנגדים לתוכנית כי הם חושדים שהיומים מנסים "לעשות עליהם קופה"; ישנם דיירים אחרים שמנסים להוציא כמה שיותר מהיום ומעכבים בכך את העבודה (וכאלה יש כמעט בכל בניין); ומובן שלא קל לחיות בתוך בניין כשיפוצים במשך תקופה לא קצרה. עם זאת נציין כאן בסוגריים כי מהדיירים שמופיעים בכתבה הזו, אין אפילו אחד שהתחרט על ההצטרפות לתוכנית.

"העצה הראשונה לדיירים היא לגבש נציגות רומינגטית לבניין", מסביר איתאל כרפורת, מנכ"ל חברת התחדשות אורכנית, שביצעה כמה פרויקטים של תמ"א 38 באזור המרכז. "אייאפשר לנהל משא ומתן עם 12 דיירים שלכל אחד רצונות משלו. כמו כן רצוי להתקשר עם עורך דין שייצג אך ורק את האינטרסים של הדיירים. הרבר הבא שחשוב לזכור הוא לפנות ליזמים עם ניסיון, שביצעו פרויקטים בעבר ויודעים להתמודד עם משוכות בדרך. מומלץ גם לא להסתפק בהרמות, ללכת להתרשם מבניינים שחוסקו, ולדבר עם הדיירים שכבר עברו את ההליך".

את העצה האחרונה של כרפורת, לדבר עם דיירים שכבר עברו את הפרויקט, החלטנו ליישם בעצמנו, ולשאל את אלה שכבר נמצאים בעיצומו של ההליך או שסיימו אותו, מהם הקשיים, מהם היתרונות, ואילו עצות יש להם לתת לאלה שמתלכטים בנוגע להצטרפות לתוכנית.



שבע שנים חלפו מאז שאישרה תוכנית המסחר הארצית (תמ"א)

38. שמטרתה היא חיזוק מבנים ישנים מפני רעידות אדמה, ועריין נדיר למצוא בניינים שהושלם בהם הפרויקט. יש לכך סיבות לא מעטות, ואחת מהן נוגעת לתמריצים הכלכליים, המאפשרים כיום רק לאלה שמתגוררים בבניינים עם ערכי קרקע גבוהים ליהנות מהפרויקט. לפני חצי שנה אישרה המועצה הארצית את התיקון השלישי לתמ"א 38, המאפשר תוספת של שתי קומות וחצי פטורות ממס, אך עריין השאירה את שיקול הרעת הסופי לרשויות המקומיות, ואלה מקרמות את הנושא בדרכים שונות.

אייל אוכמן, יו"ר איגוד חברות תמ"א 38 והתחדשות עירונית בלשכת המסחר, מסביר כי בעקבות התיקון האחרון, רשויות מקומיות שיחפצו במימוש התוכנית וייצרו יתרון תחרותי, יצמחו הרבה יותר מהר מרשויות שאינן הפצות בתוכנית. "השיח יהיה של הכותרים כרשות מול הנבחרים ברשות", הוא מסביר. "רשות מקומית שתבחר לא לקדם התוכנית ושלחושביה לא תהיה בעיה עם זה, באותה עיר לא יהיה תמ"א 38. מעבר לכך, רשויות רבות מבינות את החשיבות ופועלות לקידום התוכנית".

אוכמן מסביר כי פונטיציאל השוק צמח בשל התיקון האחרון מערי גוש דן למספר רב של ערים נוספות. "אנו צופים שהצמיחה השנתית של התוכנית תעלה משנה לשנה בטור הנרטי: מפרויקטים בודדים עד סוף 2011, השוק צמח לעשרות פרויקטים עד סוף 2012 ויצמח למאות פרויקטים עד סוף 2013".

לכאורה, התוכנית היא פרויקט שכולם מרוויחים ממנו: יזמים מבצעים עבודות שיפוץ וחיוון בבניינים ישנים, ובתמורה מקבלים מהדיירים הסכמה, בכפוף לרשות המקומית, לבנות בבניין עוד קומה או קומה וחצי (למשל, לפנטהאוז) ולשווק את הדירות שייבנו בהן; הדיירים הננים מבניין מחווק ומשיפור איכות חייהם; והרשות המקומית וזכה להתחדשות עירונית. אלא שהיישום עצמו לא



הסיוט בדרך לשדרוג
G חזר לבניינים שצלחו את תהליך תמ"א 38 ושמע מהדיירים על החוויות הקשות שעברו בדרך שלומית צור

חסי	35014193	25.12.2012	גלובס - כותרת	עמוד	8	1	26.6x22.98
אוריאל לין נשיא איגוד לשכות המסחר - 35010							



המעליח הפרטי של גיל שרון

מנכ"ל פלאפון והסמנכ"לים בחברה מגיעים היישר מהחניון למשרדים בקומה ה' שי נ"ב, עמ' 8

מנכ"ל פלאפון מציג: מעליח ספיישל למשרד

עובד בחברה: "סידרו לו מעליח בלי עצירות כדי שחס וחלילה לא יפגוש עובדים בדרך" • ההנהלה: "לא מתייחסים לשמועות ולרכילות"



שרון לא מגיע לחדר האוכל, הוא טוען בהנהלת פלאפון סירבו להתייחס למה שהם מכנים "שמועות ורכילות". בינתיים, ההסתדרות הודיעה כי במסגרת חרפת הצעדים הארגוניים בחברה, גם עובדי מרכז השירות בתלפיות שבירושלים הצטרפו היום (ב') לעובדים השובתיים. בהנהלת החברה מציינים כי רק 8 מתוך 30 העובדים הודיעו כי הם שובתיים, ואילו בהסתדרות טוענים כי ההיענות החלקית לשביתה נובעת מלחצים לכאורה שהפעילה ההנהלה. אנשי הוועד ממשיכים מצידם להגביר את הלחץ על המנכ"ל, והחלו להפגין מול ביתו פעמיים ביום: בשעות הבוקר ובשעות הערב. •

גיל שרון. מורס מעט? (צילום: יונתן בלום)

ואטימות ניהולית, שמאפיינת את ההתנהלות של החברה מול העובדים - אותה חברה שהעניקה מסגרת פסטה כשי לחג, גם כשהציגה רווחי עתק. מנהל בחברה סיפר גם הוא ל"גלובס" את סיפור המעליח, הוסיף כי בכל שנותיו בפלאפון רק פעם אחת נתקל במנכ"ל בחדר האוכל. "זה אומר שסטטיסטית לפחות 97% מהמקרים גיל

היישר אל הקומה השישית, בלי תחנות בדרך. יתר העובדים והמנהלים, כולל ראשי אנפים, מחויבים לעבור בקומת הלובי, להתחם כרטיס ולעלות במעלית "הרגילות". "סידרו למנכ"ל מעליח בלי עצירות כדי שחס וחלילה לא יפגוש עובדים בדרך", טוען אחד העובדים. לדבריו, הסיפור הזה מתאר נכות רגשית

המאבק מביאים הביתה משכורות ראיות. אבל הסיפור הקטן שלפניכם עשוי לשפוך מעט אור על האווירה בחברה, על התחושות שהביאו את העובדים לכדי מעשה: מדובר על מעליח שירות כמטה החברה נובעתיים, שבה רק המנכ"ל גיל שרון וקומץ בכירים יכולים להשתמש באמצעות מפתח כבאים. הם, ואנשי האחזקה אלה נכנסים אליה בקומת החניון

לפני בולט

מאת שי ניב

כשעובדים מתאגדים במקום העבודה ומבקשים להקים ועד שייצג אותם, בדרך כלל שואלים מה ההנהלה עשתה לא בסדר. הסיפור של פלאפון הוא לא סיפור של התעמרות בעובדים, בטח לא של ניצול, ומי שמוכילים את

לין על פרשת פלאפון: "אי אפשר לנהוג כלפי מעסיקים כמו ילדים שצריכים לבקש מהמורה רשות דיבור"

את נציגי המגזר העסקי, הוא בעיני התנהגות לא ראויה... מה שעומד על סדר היום הציבורי, במסגרת 'פרשת פלאפון', אינו רק ההתנהגות הספציפית של חברת פלאפון אלא הזכויות העקרוניות של המעסיק: אי אפשר לנהוג כלפי מעסיקים כאילו היו בגן ילדים והם צריכים לבקש רשות מן המורה לרבר. המעסיק הוא עדיין זה שנושא בסיכון להצלחת העסק, העובדים גם הם נפגעים אם העסק אינו מצליח. •

רעת בלתי חוקתית שנוגדת את חופש הביטוי ואת זכות הקניין. אחרי שלין גינה את העובדה שויינשטיין סירב להיפגש עם ארגוני המעסיקים לפני שהגיש את חוות הדעת שלו אמר עוד היום: "הנושא הנדון בבית הדין הארצי לעבודה, במסגרת 'פרשת פלאפון', הוא כה חשוב, כה עקרוני ולתוצאותיו השפעה מהותית על מערכת יחסי העבודה בישראל כמגזר העסקי הפרטי. להוציא חוות דעת, מבלי לשמוע

נשיא איגוד לשכות המסחר, אוריאל לין, ממשיך להתעמת עם היועמ"ש, יהודה ויינשטיין, סביב סוגיה עקרונית שנוגעת למקרה של פלאפון וגם למשק כולו: האם למעסיק קיימת הזכות להביע עמדה ביחס להתאגדות עובדיו. ויינשטיין טען בחו"ר לבית הדין הארצי לעבודה כי יש להגביל כמעט לחלוטין את זכות הרעה של המעסיק במקרים כאלה, ואילו לין סבור כי מדובר בחוות

המעסיק קיימת הזכות להביע עמדה ביחס להתאגדות עובדיו. ויינשטיין טען בחו"ר לבית הדין הארצי לעבודה כי יש להגביל כמעט לחלוטין את זכות הרעה של המעסיק במקרים כאלה, ואילו לין סבור כי מדובר בחוות

המעסיק קיימת הזכות להביע עמדה ביחס להתאגדות עובדיו. ויינשטיין טען בחו"ר לבית הדין הארצי לעבודה כי יש להגביל כמעט לחלוטין את זכות הרעה של המעסיק במקרים כאלה, ואילו לין סבור כי מדובר בחוות

המעסיק קיימת הזכות להביע עמדה ביחס להתאגדות עובדיו. ויינשטיין טען בחו"ר לבית הדין הארצי לעבודה כי יש להגביל כמעט לחלוטין את זכות הרעה של המעסיק במקרים כאלה, ואילו לין סבור כי מדובר בחוות

16.61x13	2	7	עמוד	המודיע - מדורים-שבועון	25.12.2012	35017087	חסי
איגוד לשכות המסחר - 35010							

מסתמן: מחירי הצעצועים יוזלו ב-2013

בעקבות פישוט הליכי יבוא הצעצועים לישראל

לדבריו, המשמעות המעשית של הנספח החדש הינה, הקלה בתהליכי היבוא ומניעת הסרבול המאפיין את הכנסת הצעצועים לשוק הישראלי. "צעדים אלו יורידו ריאלית חלק ממחירי הצעצועים ואף יגדילו את מגוון הצעצועים בארץ".



חאת ישעי' וייס

בשורה לילדים ולחורים: מסתמן כי מתחילת שנת הכספים הבאה יחלו מחיריהם של חלק ניכר מן הצעצועים המיובאים לישראל. כמו כן, מגוון הצעצועים המיובאים לישראל, יגדל. ההוזלה הצפויה הינה פרי פעילות משותפת בת שלוש שנים בין ענף יבואני הצעצועים באיגוד לשכות המסחר לבין מכון התקנים, שבעקבותיה ייכנס לתוקפו החל מינואר 2013 נספח חדש המחמיר במידה מסוימת את דרישות התקן, אך גם מפשט את הליכי יבוא הצעצועים לישראל.

בין השאר נקבע, כי בדיקות הנעשות לצעצועים במספר מעבדות מוסמכות בארצות המוצא, יוכרו על ידי מכון התקנים. בשונה מבעבר, אז נדרשה בדיקת דגם יקרה נוספת בישראל שעלותה כ- 1,500 שקל.

עוד נקבע, כי הדרישות לבדיקות הצעצועים יחולקו על פי קטגוריות גיל: פעוטות עד גיל 3, גיל 3-6 וגיל 6 ומעלה, ונעשתה הקלה בקטגוריות השונות מבחינת כמות בדיקות הדגם הנדרשות ומשך תוקפן. כך לדוגמא, צעצועים המיועדים לבני 6 ומעלה, ייובאו לישראל על סמך תצהיר חתום על ידי עו"ד, בו מתחייב היבואן כי המוצר עומד בדרישות התקן הישראלי, תוך מתן שיקול דעת למומחי המכון.

לדברי מאיר קלוגהפט, יו"ר ענף יבואני הצעצועים באיגוד לשכות המסחר ומנכ"ל חברת "שחקינא", מהות השינוי הינה הורדת תדירות הבדיקה לגילאים השונים, "כאשר הרעיון הוא להסתמך על אמינות היבואן ועל בדיקות של מעבדות בחו"ל תוך הקפדה מרבית על בטיחות הצעצועים".

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House
96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת
דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

<http://www.ifat.com/VT/Trans.aspx?ID=4729378&CID=100114> : לינק לקובץ:
תוכנית : *על המדף*
תאריך : *25/12/2012*
שעה : *11:19:31*
רשת : *קול ברמה*

כותרת: מאיר קלוגהפט, איגוד לשכות המסחר - האם הצעצועים יוזלו בשנת 2013, איגוד

איציק מצרפי ; כותרת חדשה שפוקדת אותנו זה , האם הצעצועים יוזלו בשנת 2013. באיגוד לשכות המסחר ובמכון התקנים הכינו נוהל חדש שמפשט את תהליכי היעול. בוקר טוב למאיר קלוגהפט - יו"ר ענף יבואני הצעצועים באיגוד לשכות המסחר. היו"ר מאיר קלוגהפט ; בוקר טוב. איציק מצרפי ; אז התקווה שלנו להוזלת הצעצועים היא סוג של תקווה של סתם, או, נניח ויוזלו הצעצועים, מי ירוויח מזה בסוף? היו"ר מאיר קלוגהפט ; קודם כל בסופו של דבר מי שירוויח זו תהיה האמא והילד. משפחה שצריכה לקנות את הצעצועים הם אלה שירוויחו ראשונים. עכשיו לגבי ההוזלה, אני הייתי מגדיר אותה קצת אחרת. בפועל כבר היתה הוזלה של הצעצועים. מאז

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House
96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת
דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

שהתחילה המחאה החברתית, היתה כבר בפועל הוזלה של הצעצועים. ואפשר להגיד שהם ירדו בממוצע כמעט בעשרה אחוזים.

איציק מצרפי ; לא משהו שביקשנו, משהו שהיינו צריכים להתפלל,

בסופו של דבר בעקבות המהפכה משהו ירד. לא כי..

היור מאיר קלוגהפט ; כן, בעקבות המחאה התפילות התקבלו והמחירים ירדו.

איציק מצרפי ; אוקיי. עכשיו מה שאתה אומר שיתכן שהצעצועים יוזלו בעוד כמה?

היור מאיר קלוגהפט ; עכשיו אני הייתי קורא שתהיה הוזלה ריאלית, כיוון שהספקים מחו"ל בתחילת כל שנה אזרחית מעלים את המחירים. גם ההוצאות מסביב כמו הובלות, כל יתר ההוצאות מסביב גורמות לעליה של המחירים. אני אומר, ההוזלה תהיה ריאלית. זאת אומרת, נומינאלית יכול להיות שתהיה אפילו העלאה מסויימת, אבל לא בערך שהיה עולה אילמלא הנוהל החדש שהצלחנו להגיע עם מכון התקנים.

איציק מצרפי ; אוקיי. אגב, למה יש תחושה כזו באויר, חנויות הצעצועים הפכו. מזמן הפכו מאיזה פינת חמד לילד לאיזה תחום ממכר יותר. אתה יודע, אתה מבין על מה אני מדבר, נכון?

אם לפני עשרים שנה היית נכנס עם אמא שלך לחנות צעצועים,

מס' 35017524	25.12.2012	י תד נאמן - כותרת	עמוד 32	1	14.89x13.66
איגוד לשכות המסחר - 35010					

בעריכת: מ. גרין **כלכלה**

מסתמן: מחירי הצעצועים יזלו ב־2013

■ זאת בעקבות פרסום נספח חדש המפשט את הליכי יבוא הצעצועים לישראל ■

בשורה לילדים ולהורים: מסתמן כי מתחילת השנה הבאה יזלו מחיריהם של חלק ניכר מן הצעצועים המיובאים לישראל וכמו כן מגוון הצעצועים המיובאים לישראל, יגדל.

ההוזלה הצפויה הינה פרי פעילות משותפת בת שלוש שנים בין ענף יבואני הצעצועים באיגוד לשכות המסחר לבין מכון התקנים, שבעקבותיה ייכנס לתוקפו החל מינואר 2013 נספח ש' חדש המחמיר במידה מסוימת את דרישות התקן, אך גם מפשט את הליכי יבוא הצעצועים לישראל. בין השאר נקבע כי בדיקות הנעשות לצעצועים במספר מעבדות מוסמכות בארץ צות המוצא, יוכרו על ידי מכון התקנים. בשונה מבעבר, אז נדרשה בדיקת דגם יקרה נוספת בישראל שעלותה כ־1,500 שקל.

עוד נקבע כי הדרישות לבדיקות הצעצועים יחולקו על פי קטגוריות גיל: פעוטות עד גיל 3, גיל 3-6 וגיל 6 ומעלה, ונעשתה הקלה בקטגוריות השונות מבחינת

כמות בדיקות הדגם הנדרשות ומשך תוקפן. כך לדוגמא, צעצועים המיועדים לבני 6 ומעלה, יובאו לישראל על סמך תצהיר חתום על ידי עו"ד בו מתחייב היבואן כי המוצר עומד בדרישות התקן הישראלי, תוך מתן שיקול דעת למומחי המכון.

לדברי מאיר קלוגהפט, יו"ר ענף יבואני הצעצועים באיגוד לשכות המסחר ומנכ"ל חברת שחק-נא", מהות השינוי הינה הורדת תדירות הבדיקה לגילאים השונים, "כאשר הרעיון הוא להסתמך על אמינות היבואן ועל בדיקות של מעבדות בחו"ל תוך הקפדה מירבית על בטיחות הצעצועים".

לדבריו, המשמעות המעשית של נספח הש' החדש הינה הקלה בתהליכי היבוא ומגיעת הסרבול המאפיין את הכנסת הצעצועים לשוק הישראלי. "צעדים אלו יורידו ריאלית חלק ממחירי הצעצועים ואף יגדילו את מגוון הצעצועים בארץ", ציין.

חיים עוז, סמנכ"ל חטיבות ענפיות באיגוד לשכות המסחר, הודה ליבואנים ולנציגי מכון התקנים שלקחו חלק בגיבוש נספח הש' החדש ואמר כי הוא "שומר הן על האינטרס הציבורי לבטיחות הצעצועים והן על הצורך לאפשר ליבואנים לתפקד בתנאי תחרות הולמת וללא הכבדות נוספות".

10.58x7.75	56	8	עמוד	ממון	ידועות אחרונות - ממון	26.12.2012	35027577	מסי
אוריאל לין נשיא איגוד לשכות המסחר - 35010								

מתכנסים: יום עיון בנושא
"ניהול בוררות ובוררות חובה", ביוזמת המוסד הישראלי לבוררות עסקית מיסודה של לשכת המסחר תל-אביב והמרכז, יתקיים מחר, יום חמישי, בבית הפרקליט בתל-אביב. את האירוע יפתח שר המשפטים, יעקב נאמן, ובמהלכו יתקיימו פאנלים בנושאי "בוררות חובה" ו"ניהול אפקטיבי של בוררות - קשיים ופתרונות". בין המשתתפים: השופט (בדימוס) דן ארבל, עו"ד אוריאל לין, עו"ד דורון ברזילי, עו"ד יורם דנציגר, שופט העליון אליעזר ריבלין, השופט (בדימוס) עו"ד שמואל גרוסמן ועוד.



מחוץ לפרוטוקול



עו"ד שמואל גרוסמן

ליטל דוברוביץקי

PORT2PORT

עמוד הבית < הובלה אווירית < שדות תעופה

ארגון התאגידים נגד העלאת מחיר החניה בנתב"ג

במכתב למנכ"ל רשות שדות התעופה מתייחס היו"ר אמיר שני להעלאת התעריף עבור יבואנים ויצואנים. רש"ת: "המחירים נועדו לצמצם רק את עלויות התפעול"
27/12/2012



יו"ר ארגון התאגידים של סוכני המכס והמשלחים אמיר שני יוצא נגד העלאת תעריפי החניה בנתב"ג, המיועדים לשימוש מגזרי היצוא והיבוא.

במכתב ששלח למנכ"ל רשות שדות התעופה (רש"ת) יעקב גנות, כתב שני ש"בימים האחרונים התבשרנו על העלאה בלתי סבירה של תעריפי החניה בשטחי נמל התעופה המשרתים את קהיליית העוסקים ביבוא ויצוא מטענים. על פי הודעת החברה המנהלת את החניונים, תעריפי החניה יועלו בשיעורים העולים מעל ומעבר לשיעורי עליית מדד המחירים במהלך השנה האחרונה.

"כגוף ממלכתי, שנועד לשרת, בין השאר, גם את מגזר הובלת המטענים באוויר, אין זה סביר שתעריפי החניה יועלו בשיעורים ניכרים מעבר לעליית שיעור מדד המחירים לצרכן במהלך השנה האחרונה, כאשר לא אירע כל אירוע חריג במשק בכלל ובמגזר התעופה בפרט, אשר יחייב העלאה דרקונית.

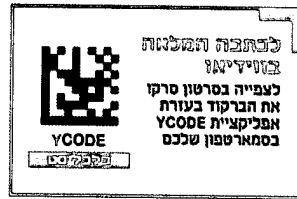
"כארגון המייצג את קהיליית העוסקים בשינוע ושחרור מטענים באוויר, הרוכש עשרות מקומות חניה וחבריו הם הנפגעים העיקרים מהעלאת התעריפים, שתשליך ללא ספק על עלויות שרשרת האספקה ביבוא וביצוא, אנו מגנים בכל תוקף את החלטתכם הבלתי אחראית להעלאת תעריפים כה חדה".

העתקים מהמכתב נשלחו לנשיא איגוד לשכות המסחר עו"ד אוריאל לין, מנכ"ל משרדי האוצר, תחבורה, תמ"ת ומבקר המדינה, וכן ליו"ר מועצת רש"ת.

בתגובה נמסר מרש"ת: "רש"ת היא גוף ממלכתי שאינו נתמך על ידי המדינה והכנסותיו הן ממסחר ואגרות. הסכום המעודכן אותן משלמים הזכיינים הוא מהנמוכים ביותר עבור שירות זה במרכז הארץ. רש"ת, כגוף ממלכתי שאינו נתמך על ידי תקציב המדינה, מחויבת לאיתנותה הפיננסית, שתבטיח את פעילותה, יחד עם יחסים הוגנים כלפי הזכיינים. יחד עם זאת, המחיר המסובסד של החניונים יצר פער גדול בין עלויות התפעול של החניון לבין מחיר שנגבה מהזכיינים. לכן, המחירים נועדו רק לצמצם את עלויות התפעול ולא מעבר לכך".

שיווק באינטרנט **operad**
WEB MARKETING

27.32.35 32	31	26	עמוד	כותרת -	כלכליסט	27/12/2012	35043369-3
איגוד לשכות המס - 35010							



פארקי התעשייה הגיעו לתפוסה מלאה

18.8%
מכלל שטח פארקי התעשייה

● חיפה

81.2%
מכלל שטח פארקי התעשייה

● הרצליה

- מתח תקווה
- מודיעין
- רחובות



תפוסה

פארק תעשייה מת"מ ג' חיפה
מ"ר בנוי: 150,000
שכ"ד ממוצע: 55 שקל למ"ר



גבתיים הרצליה פיתוח
מ"ר בנוי: 60,000
שכ"ד ממוצע: 78 שקל למ"ר



עזריאלי הרצליה ביזנס פארק
מ"ר בנוי: 74,000
שכ"ד ממוצע: 65 שקל למ"ר



פארק אזוריים פ"ת (ברייטיש ישראל)
מ"ר בנוי: 85,000
שכ"ד ממוצע: 70 שקל למ"ר



פארק המדע בר חובות
מ"ר בנוי: 7,000
שכ"ד ממוצע: 55 שקל למ"ר



פארק התעשייה אייר פורט סיטי
מ"ר בנוי: 420,000
שכ"ד ממוצע: 65 שקל למ"ר



דמי השכירות במשרדים במרכז עברו לירידות ב-2012

שוק המשרדים בגוש דן יוצף בכמיליון מ"ר

מחקר חדש משרטט את הכיוון המסוכן שאליו פונה שוק המשרדים במרכז. בעוד שיזמים וקבוצות רכישה בונים משרדים ללא הפסק, חברות ההייטק כבר מתכננות לזנוח את גוש דן ולעבור לפארקי תעשייה. הדרך למשרדי רפאים? | שי פאוזנר

100 אלף מתוכננים בה, ועשרות אלפי מ"ר של משרדים נוספים ברחובות. מאן נכסים CBRE גיבאה כבר לפני כשנתיים כי במהלך 2012-2014 יצמח היקף המשרדים באזור המרכז בצורה דרמטית שתביא לאינפלציה בשוק זה. על פי נתוני רמות דמי השכירות שחזר שפת מאן נכסים CBRE כעת, הערכה זו הופכת למציאות. כך נרשמו בשנה החולפת ירידות מחירים בולטות ברמי השכירות של תל אביב, הרצליה, מתח תקווה, נתניה ורעננה. ירידת השיא השנה נרשמה ברמת גן - ירידה של 10% ברמי השכירות להודש למ"ר בין

אין סיכוי שהמשרדים הרבים שיוקמו בשנים האחרונות יגיי עו לתפוסה מלאה. המצב בשוק המשרדים עומד להפוך למסוכן מאוד. כך מתריע ג'קי מוקמל, בעליה של חברת ייעוץ ותיווך הנדל"ן המניב מאן נכסים, נציגת ענקית ייעוץ הנדל"ן הבינלאומית CBRE בישראל. הרברים מבוססים על מחקר מסכם של החברה לפעילות שוק זה ב-2012 ותוד יזויה לשנתיים הבאות, שמעלים תמונה עגומה על עתידו של שוק זה. מהמחקר עולה כי שוק המשרדים בגוש דן יוצף בתוך ארבע שנים בכמיליון מ"ר, מתוכם 600 אלף מ"ר כבר נמצאים בבנייה.

לפי המחקר, הביקוש השנתי לשטחי משרדים חדשים בישראל ב-2012 עמד על כ-110 אלף מ"ר בתוספת של כ-20 אלף מ"ר עבור גופים שהתרחבו. מאן נכסים מעריכה כי הצריכה של שטח משרד לעובד היא של 16 מ"ר. הנתונים מקבלים את גיבוי איגוד לשכות המסחר ולפיו מספר עורכי הדין, הנוטרייונים, אנשי שוק ראיית החשבון והנהלת הח" שבנות, ועובדי שוק ההייטק שנכנסים לשוק העבודה ככל שנה עומד כממוצע על 6,750 בלבד. "כדי למלא את השטח חים שייבנו כאן בשנתיים הבאות בשוק המשרדים צריכים להצטרף למעגל העובדים 37 אלף עובדים לפחות, רק באזור המרכז. נתון שהוא בלתי נתפס", אומר מוקמל.

מנכ"ל מאן נכסים ג'קי מוקמל: "כדי למלא את השטחים שייבנו בשנתיים הבאות בשוק המשרדים צריכים להצטרף למעגל העובדים 37 אלף עובדים לפחות - נתון בלתי נתפס"



צילום: אוראל כהן

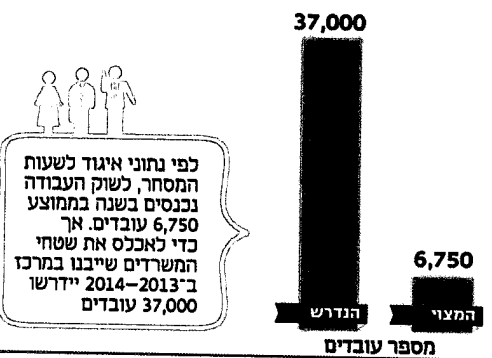
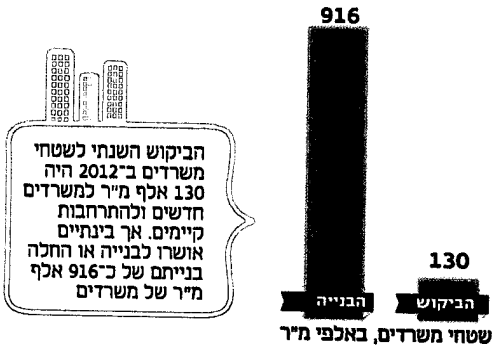
סכנה גם בערי הטבעת השנייה והשלישית

לפי המחקר, מעבר לגוש דן אורבת סכנה נוספת לענף, לאור עליית מספר שטחי משרדים בערי הטבעת השנייה והשלישית ממנו. בשנה הבאה יב שילו כ-150 אלף מ"ר של משרדים בהרצליה, 40 אלף מ"ר ברעננה מתוך 60 אלף מתוכננים בה, 25 אלף מ"ר בחולון מתוך כ-

שטחי המשרדים מציפים את מרכז הארץ

מספר העובדים לא מדביק את קצב הבנייה

היזמים מסתערים על שוק המשרדים



הביקוש השנתי לשטחי משרדים ב-2012 היה 130 אכפי מ"ר למשרדים חדשים ולהתרחבות קיימים. אך בינתיים אושרו לבנייה או החלה בנייתם של כ-916 אכפי מ"ר של משרדים

לפי נתוני איגוד לשכות המסחר, לשוק העבודה נכנסים בשנה בממוצע 6,750 עובדים. אך כדי לאכנס את שטחי המשרדים שייבנו במרכז ב-2013-2014 יידרשו 37,000 עובדים



שנת בניין	שטח במ"ר	מגדל
2012	20,000	מגדל הקונקורד
2013	45,000	מגדל צ'מפיון
	35,000	ב.ס.ר 3
	20,000	טאור V אשטרום
	25,000	מגדל בר כוכבאי
2015	40,000	ב.ס.ר 4
2012	30,000	פרויקט סמוכה
	25,000	אמות פלטיניום
	25,000	טייט פלאזה
	10,000	אינטרגרין
2012	70,000	מגדל עתידים רמת החייל
	35,000	ביאט CU רמת החייל
2013	3,000	הברזל 5 של טרה
	20,000	הרכבת 58
2014	22,000	אביב ברוטשילד
	12,000	טייבר ברוח הברזל 50
	10,000	MDC הברזל אחים מריאל
2015	60,000	פרויקט הארבעה
	20,000	מגדל סחוקי יגאל אלון
	21,000	בית רסטייל
	30,000	בית אמות אטריום
2016	45,000	מגדל השחר
	100,000	פרויקט עזריאלי שרונה
	80,000	מגדל בסר (מתחם הארגון)
2017	33,000	פרויקט שבת משה בדרך בגין
	80,000	מתחם תונבה

מקור: מאן ונסים

רקבועת רכישה

מוקמל צופה כי בשנה הבאה תימסך ירידת דמי השכירות בצורה משמעותית יותר. "האבסורד בשוק הוא שהניסיון של בעלי המשרדים ופרויקטים בתחום הזה, שלא להודות בפומבי כי הם מפחיתים את דמי השכירות, יצר שורה של כלים שלהם למשוך שוכרים בלי להודות בכך. הכלי הנפוץ ביותר הוא מתן תקופת גרייס (תקופה של כמה חודשים עד שנה, עד לתחילת התשלום בפועל - ש"פ). התחכום של היוזמים בתחום ההטבת לשוכרים מקשה על מי שעוקב אחרי השוק לדייק בויהי ההיקף המרויך של ירידות המחירים".

הרבעון הרביעי ב-2012 לעומת הרכי עזן המקביל אשתקד. ירידה זו הושפעה בעיקר מהציפייה לתחרות בשוק המשרדים של רמת גן מול מתחם המשרדים הצומח של בני ברק. מנגד, בלטו עליות בדמי השכירות של ירושלים, רחובות וחיפה. בשלושתן מדובר בהשפעה ישירה של מחסור במשרדים לשוק ההייטק שחברות שלו זרמו לתוך פארקי התעסוקה בהן בשנים האחרונות. "הביקוש בערים הללו למשרדי ההייטק נובע בעיקר מהעובדה שאלה ערים שבהן מוסדות אקדמיים מספקים עובדים לחברות", אומר מוקמל.

"ההייטק מתמקם בפארקי התעשייה"

מוקמל אומר כי מעבר לסכנת האינפלציה הצפויה בשוק המשרדים, ענף זה הפך למסוכן בשנתיים שלוש האחרונות בשל החלטה של חברות ההייטק הגדולות, צרכניות המשרדים המשמעותיות במשק, להתמקם בפארקי תעשייה. "התפוסה הגבוהה שמאפיינת את הפארקים המרכזיים בשוק התעסוקה היא תוצאה של מיקום הקרוב תמיד לכביש יציאה וכניסה במהירות, איכות חיים גבוהה שכוללת הרבה מאוד שירותים שלא צריכים יציאה מהפארק לאורך כל השבוע, ואבטחה ברמה גבוהה שלא מאפשרת לכל אחד מהרוכזים להיכנס למתחם", אומר מוקמל. "יש לכך חיסרון קטן אחד, והוא מפגשים בין עובדים של חברות שונות שעלולים להסתיים בניבת מחוות".

הוא מוסיף כי "לא פחות חשובה במי שיהיה של הפארקים היא העובדה שהם מאפשרים להתרחב או לקצץ בשטחי משרדים על פי מצב הארגון בגמישות גבוהה הרבה יותר מזו של משרדים במגדלים בתוך העיר". לרבריו, "בני"

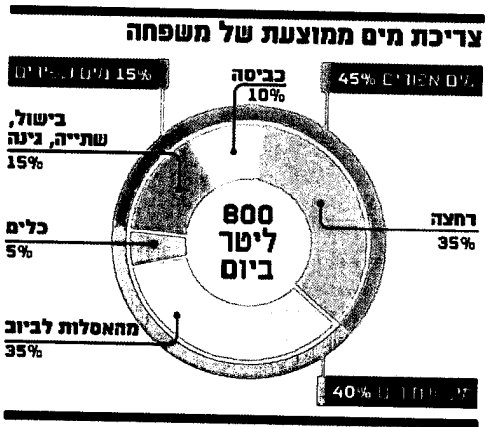
היזם קלמן סופרין: "אין שום סיבה לייצר הפחדה בעניין ריבוי שטחי משרד העולים על הביקושים בפועל. מדובר בעלייה של אחוזים בודדים בשנה בלבד. זו אינפלציה של משרדים?"



26.7.32.29	32	8	עמוד	הערב	גלובס -	27/12/2012	35041089-0
לשכת המסחר - 35010							

מיחזור מים ביתי יחסוך עד 40% מההוצאות

על רקע אישור התקן למערכות מים אכורים, בודק "גלובס" איך מתקינים מערכות מיחזור מים, איזה שימוש חוזר ניתן לעשות במים הממוחזרים, האם יש סכנות וכמה זה עולה / מיכל רוזנימוביץ'



פילטרים בהתאם לצורך בעלות של ביקור טכנאי (כ־350 שקל).

6
כיצד ניתן לחשב את החיסכון הכלכלי?
מיכאל ברוזרט, מנכ"ל משותף בחברת נירוהום, בנייה כאנגיה חדשה מחשב את החיסכון כך: כל אדם צורך כ־220 לטר מים ביום, מתוכם 40% הם מים אפורים המהווים לפיכך 100 ליטר בחישוב ל־5 נפשות מדובר כ־500 ליטר ליום וכ־15 קוב הסכך בחודש המתורגמים לכ־225 שקל למשק בית בחודש ול־2,700 שקל בשנה. "מהחישוב הזה, הוא מציע לקבל אומדן לגבי משר זמן וחזרת ההשקעה שבהקנת מערכת."

7
האם השקיה במים אפורים מסוגנת את הצמחים?
ההמלצה הגורפת היא להתקין מערכת של השקיה תת־קרקעית, שהיא עדיפה לצמחייה, הסכנית במים (מונעת אירוד בקיץ) ולא מאפשרת מגע עם המים האפורים. אין להשקות עם מים אפורים עשבי תיבול וירקות, ובנוסף, אין להשקות עם מים אפורים באמצעות ממטרה או כל אמצעי אחר המפזר את המים ברז. רמי הלפרין, לשעבר המנהל הראשי לבריאות הסביבה במשרד הבריאות, מסביר כי מערכת המחזור מזהמת את הירוק האורגני שנמצא במים ואת ריכוז החיידקים, אך לא מזהמת לגמרי את הדגרגסים שנותרו מחומר הניקוי, כאשר עובדה זו, לדבריו, לא מהווה איזם ממש לצמחיה.

8
האם יש סכנה לילדים ולבע"ח?
"אין סיכון", משיב הלפרין,

אדם במים. מערכת שמטפלות במים דרך סינון או טיפול ביולוגי מנקות את המים מהפסולת.

8
איך פושלת המערכת?
מים אפורים זורמים בצינור המספיק למערכת טיהור המים הממוקמת בחצר. לאחר סינון / טיפול עוברים המים בצנרת נפרדת להשקיה תת־קרקעית או להדחת מי האסלה. ארזי ער שלושיה ימים, תלוי ביצרן, המים ראיים לשימוש חוזר.
המערכת מתקנת בחצר הבית בכמוך לקווי ביוב. יש אפשרות להטמין אותה מתחת לקרקע, גם חלקית או למקמה על פני השטח. לרוב היא מצוידת בתא שיקוע לניקיון חוזרים גדולים. מעת לעת יש לנקות את המיכל.

9
כמה זה עולה?
טווח המחירים הוא רחב ומתחיל בכ־2,500 שקל ומטפס ל־8,500 שקל למערכות שמעבירות מים למערכת השקיה בחצר. הפערים במחירים תלויים במידת השכלול של המערכת ובמידת סינון המים. מערכת שתרע להחזיר מים לטובת הדחת אסלה תספס למודר של כ־15,000 שקל עד 45,000 שקל. תקופת החזר ההשקעה לפיכך עשויה להגיע ל־20 שנה. תחזוקת המערכת כוללת ניקוי

10
האם צריך תשתיות מיוחדות בצנרת הביתית?
כן. המערכת מחייבת הפרדה מוחלטת בין צנרת הגליחן ושבה חוזרים המים הנקיים וצנרת הרחלון שבה זורמים המים למחזור.

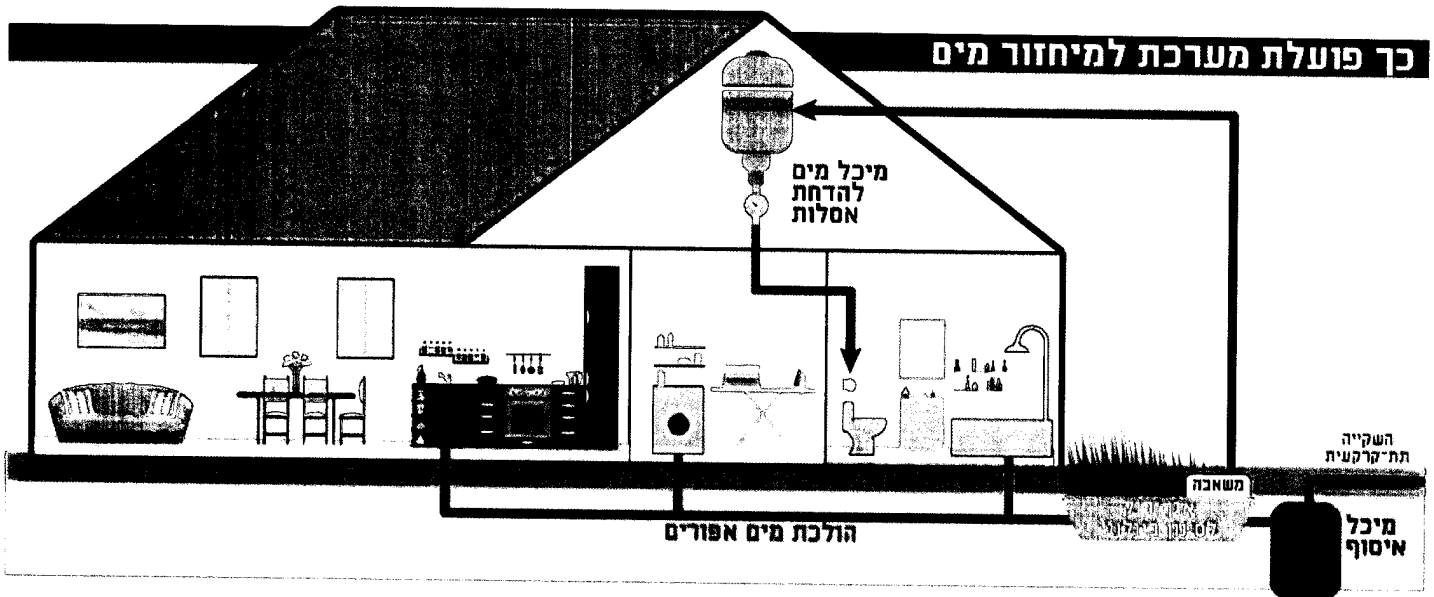
1
כמות התייקרות מתמדת, הצורך במיחזור במיחזור משום שכמעט מחצית ממצרכות המים נובעת מהדחת אסלות - פעולה שעושה שימוש במי שתייה נקיים במקום לנצל מים אחרים שנעשה בהם שימוש בבית (מים אפורים).
למעשה, כעשרות אלפי בתים פרטיים פועלות היום מערכות של מים אפורים - המאפשרות שימוש במים ממוחזרים (כפי שנעשה באופן נרחב בחקלאות), אך רק השבוע אשר תקן למערכות מים אפורים. אישור זה בא בסמוך לתייקרות הצפויה בתעריפי המים כבר בינואר הקרוב, כשיעור של 2.6% לצרכן הביתי ושל 17.5% לצרכני התעשייה. קיומו של התקן עשוי להגדיל את מספר מחזורי המים, ישמש מדיד לאיכות המערכות שקיימות בשוק ואולי יגביר את התחרות באמצעות שחקנים נוספים שייכנסו אליו. אישור התקן שתעכב במשך שנים, בעיקר - כפי שמר גישים גורמים בעניין - בגלל התנגדותו של משרד הבריאות, שאינה עולה בקנה אחד עם התחזוקת הנגמה הואת בעולם. ערן טל, מנהל הטיבת מים אפורים בלשכת המסחר, כינה את השיקולים שהביאו להתנגדות "לא ענייניים". "גלובס" משיב על שאלות נפוצות:

2
אילו מערכות קיימות?
יש שני סוגים עיקריים של מערכות למיחזור מים אפורים - האחת המיועדת להשקיה הגינה, ובה המים עוברים סינון וניתוב השנייה מיועדת גם להשקיה וגם להדחת אסלות, ובה המים עוברים טיפול (ניקוי המחתת חידקים).
בכל מקרה, ההמלצה היא לטפל במים ולא להסתפק בסינון ובניתוב בלבד. אם חוזרים במערכת לניתוב בלבד, מערכת ההשקיה הייבת להיות סמונה בארמה על מנת למנוע ממגע יד

בבית. כמיהה שמחליטים למחזר מים לשימוש בהדחת אסלות, יש לבחור את זו שבשימוש העיקרי, ובכל מקרה חייב להישמר ניתוק מוחלט בין הצנרות.
כיום השימוש הנפוץ ביותר במים ממוחזרים הוא להשקיה, אך בפועל, השימוש הרצוי ביותר הוא עבור הדחת מי אסלה. "מערכת להשקיה גינה בלבד היא נבחרת לוקוס וממילא בחורף היא לא חוסכת דבר. אם כל המשק הישראלי היה ממחזר מים רק להדחת אסלות, היינו חוסכים 150 מיליון קוב מים בשנה, שהם 1.1 מטר בכנרת. הדחת האסלות הוא השימוש הכי ירוק וכאן מוזנב בחיסכון אמיתי", מסביר פול שטיינר, יו"ר חטיבת מיחזור מים בלשכת המסחר ומנכ"ל חברת חולית. "40% מצריכת המים הביתית היא תוצר של הדחת האסלות, כששיעור רומה של מים אפורים ניתן לייצר מהשימושים הביתיים ולייצר כאזן מושלם לשימוש חוזר מים בשלישית לטובת הקלאות".

11
ההתשתיות של השימוש במים אפורים במשק הביתי?
המשמעות היא שימוש חוזר במי הנקלות והכיור להשקיה ולהדחת אסלה - אחת הפעולות השכיחות

23.74x32.11	33	עמוד 8	גלובס - הערב	27/12/2012	35041106-0
לשכת המסחר - 35010					



מילון מונחים

מים שפירים

מים נקיים, לאחר תהליך סינון וטיהור, המתאימים לשתייה

מים אפורים/ מים דלוחים

מים שמגיעים ממכונת הכביסה, מדיחי כלים, כיורים, מקלחות ואמבטיות ומי עיבוי ממזגנים. לאחר השימוש הראשון ניתן לעשות בהם שימוש חוזר להשקיה ולהדחת מי האסלה

מים שחורים

שפכים הנאספים מכל מקורות המים בבית: מים שמגיעים מהשירותים, מי כיור המטבח ומי מדיח הכלים

צנרת דלוחין

דרכה עוברים מים אפורים לשימוש חוזר. מופרדת מצנרת הקולחין וצבועה לרוב בצבע סגול

מערכת מחזור מים אפורים

מאפשרת טיפול במים והפחתת החיידקים ומזרימה את המים לייעודם המחודש

מערכת מחזור מים שחורים

מטפלת באמצעות מסננים וממברנות יחודיות, בכל מי השפכים הביתיים לשימוש חוזר

"בעיקר לנוכח העובדה כי בעת ההשקיה יש להגיה שהילדים לא מכילים בחצר". גם לבעלי החיים, לדבריו, אין סיכון.



מהו השייכוניים שבהתקנת מערכת ללא תקן?

הלפרין מסביר: "הסכנה היא שהמים לא יעברו את הטיפול כפי שצריך, כולל אי הקטנה של רמת החיידקים מה שיוכיל לריחות לא נעימים ולמים עומדים מלאים בחיידקים". גם אגירת מים באופן עצמאי למחזור ביתי היא בעייתית", הוא אומר, "מים שעומדים מעבר לשעה מלאים בחיידקים. לכן בכל העולם, וגם התקן הישראלי שרומז לתקנים האלה, מותר השימוש החוזר ברמת הבית, בכמות של עד קוב ליממה בתנאי שאין אגירה". מערכות מחזור מים אפורים בנויות כך שהמים נמצאים בסחרור ובתנועה שיחד עם תהליך של המצון מנקים את המים מחיידקים.



מהו מיחזור מים שחורים?

מחזור של כל מי הביוב לאותם שימושים. מערכות כאלה מעבירות את המים דרך ממברנות שמסננות את כל החיידקים והן נפוצות במדינות מערביות ברחבי העולם. במילים אחרות, מערכות אלה הם לירוקים כנשמה, בלב וכביס.



מהי צריכת החשמל של המערכת?

הצריכה נמוכה יחסית: 300-1000 וואט. חלק מהמערכות פועלות באופן מתמיד וחלקן כמה שעות ביממה.

שך המשפטים דבק ביוזמת הבוררות למרות ההסתייגויות במערכת המשפט

נאמן: מקווה לקדם את חוק בוררות חובה בכנסת הבאה

השופטים בדימוס שטרומן וחשין לא חסכו בביקורת על היוזמה. נשיא העליון גרוניס פרסם חוות דעת נגד הצעת החוק שתחייב מתדיינים לפנות לבוררות. אבל איש מהם לא שכנע את נאמן. "עניין הבוררות הוא בנפשנו", הוא טוען



MickeyAlon: אילן

משה גורלי

עניין הבוררות הוא בנפשנו, כך אומר שך המשפטים יעקב נאמן והוא אפילו מבטיח: "אני מצט" ער שהצעת חוק בוררות חובה נשארה תקועה בוועדת חוקה ולא הגיעה לקריאה שנייה ושלישית. אני מקווה שתגיע לדיון כמה שיותר מהר בכנסת הבאה".

חשין היה ישיר כדרכו

להצעה קמו התנגדויות משני כיוונים, חוקתית ומעשית. את הראשונה מוביל בית המשפט העליון. הנשיא אשר גרוניס פרסם חוות דעת המזהירה מפני פגיעה בעצמאות בתי המשפט ובזכות הנגישות לערכאות. אבל בעיקר היו אלו השופטים בדימוס. בשבוע האחרון התבטאו שניים בנושא. השופט בדימוס יצחק זמיר דיבר בכנס העמותה למשפט ציבורי בים המלח, והביע התנגדות להפרטה של סמיכויות וכוחות ש"חייבים להישאר בידי המדינה". השופט בדימוס מישאל חשין, כדרכו, היה בוטה



השופט בדימוס אורי שטרומן. "תניסו ייכשל" צילום: צמירי אבנר

שר המשפטים יעקב נאמן. יוזמת הדגל נתקעה

זכות הערעור על פסק הבורר, או למשל שרק נשיא בית משפט שלום יוכל להיפנות את הצדדים לבוררות חובה. שטרומן פקפק במסגרת זו. "לנשיא יש אינטרס מובנה להקטין את העומס, וזהו תמריץ להעביר כל תיק לבוררות חובה", אמר וביקש לקרוא לילר בשמו: "בונים כאן ערכאת שיפוט נוספת מתחת לבית משפט השלום. בונים בית משפט ללא אולמות, ללא מוכירויות". שטרומן הוסיף כי "בונים בית משפט שפסוד מס" דרי הרין וממנים בו עורכי דין שישפטו בכתיבה או במשרדיהם. אם הם ראיים - שיוכרו כשופטים לכל דבר. אם לא - אין הצדקה לשלוח אליהם מתדיינים".

בהחלט לא יקדם את היעילות. ההצעה קובעת שעורך דין שירצה להיות בורר צריך לוותר על עיסוקיו בעורך דין, ולא נראה לי שעורכי דין בעלי שיעור קומה יעשו זאת".

לקרוא ליכד בשמו

השופט בדימוס אורי שטרומן הוסיף: "אין כופין על בעלי דין בורר. הניסיון ייכשל בגלל החשש מניגודי אינטרסים של עורכי הדין הבוררים. כל המלל בהצעה לא יפתור את הבעיה הזו". בהצעת החוק נמנו לא מעט איוונים ובלמים כדי להרגיע את החששות. למשל הרחבת

וישיר, כשדיבר על היוזמה בכנס בבר-כו האקרמי ברמת גן: "על גופתי המתה. כמו שהפרטת בתי הסוהר נאסרה, כך אין להפריט את השפיטה. אם החוק הלילה יתקבל, אני מקווה ומאמין שהוא יפסל בבית המשפט". השופט אליעזר ריבלין, שדיבר אחרי השר נאמן בכנס הבוררות, היה מגומס יותר: "צריך להיזהר בהוצאת התפקיד השיפוטי מתוך המערכת". אפילו השופט בדימוס דן ארבל, נשיא המוסד לבוררות עסקית, מצא בהצעת החוק נימוקי בעד ונגד, אך הרגיש את הפגמים שמעקרים את יעילותה: "הצעה מאפשרת לא רק ערעור בזכות, אלא שמיעת כל התיק מחדש בערעור, וזה